

Stredná odborná škola pedagogická, Ul. F. Engelsa 3, Levice

S M E R N I C A

k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v
Strednej odbornej škole pedagogickej, Ul. F. Engelsa 3, Levice

Vnútorňý predpis č. 4/2019

Stredná odborná škola pedagogická, Ul. F. Engelsa 3, Levice	
Smernica k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v Strednej odbornej škole pedagogickej, Ul. F. Engelsa 3, Levice	
Číslo :	4/2019
Vypracoval :	PaedDr. Katarína Bogyóová
Smernica nadobúda účinnosť odo dňa :	1. septembra 2019
<i>Zmeny v Smernici č. 4/2019 sa uskutočňujú formou číslovaných písomných dodatkov, ktoré tvoria súčasť tejto smernice. Smernicou č. 4/2019 platnou odo dňa 1. 9. 2019 sa ruší Smernica č. 6/2016 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov zo dňa 1.9.2016</i>	

Článok I.

Úvodné ustanovenia

1. Vnútorňý predpis riaditeľky školy č. 4/2019 **bol vypracovaný v súlade so Smernicou č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach, ktorú vydalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky podľa § 3 písm. d) a o) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) v súlade s článkom 11 ods. 2 písm. f) druhým bodom Organizačného poriadku Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, v zmysle Pedagogicko-organizačných pokynov vydaných MŠ SR pre príslušný školský rok, časť Bezpečnosť a prevencia a v nadväznosti na Školský poriadok pre žiakov Strednej odbornej školy pedagogickej v Leviciach.**
2. Táto smernica upravuje základné znaky, formy a prejavy šikanovania žiakov (ďalej len „žiak“), možnosti preventívneho pôsobenia a metódy riešenia šikanovania žiakov v nadväznosti na zodpovednosť školy podľa § 144 ods. 1 písm. o) a § 153 ods. 1 zákona a na práva žiaka podľa § 144 ods. 1 písm. i) a k) zákona.

Článok II.

Charakteristika šikanovania, podstatné znaky a prejavy šikanovania v školskom prostredí

1. Šikanovaním sa rozumie

- a) správanie žiaka, ktorého úmyslom je ublíženie, ohrozenie alebo zastrašovanie iného žiaka alebo
- b) úmyselný spravidla opakovaný útok voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu účinne brániť.

2. Podstatou šikanovania je najmä

- a) úmysel ublížiť druhému fyzicky alebo psychicky,
- b) agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
- c) prevaha agresora alebo skupiny agresorov nad obeťou.

3. Šikanovanie sa môže prejavovať

- a) v priamej forme, najmä fyzickými útokmi, urážaním, nadávkami, posmechom, zosmiešnením, príkazmi agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť, odcudzením vecí, vyhrážaním, zastrašovaním, vydieraním, zneužitím osobných údajov, fotografií, šírením nepravdivých informácií alebo kyberšikanovaním alebo
- b) v nepriamej forme, najmä prehliadaním, ignorovaním, zámerným vyčleňovaním z kolektívu alebo nedobrovoľným vystavovaním agresívnym situáciám.

4. Kyberšikanovaním je priama forma šikanovania, pri ktorej ide o zneužitie informačno-komunikačných technológií (najmä telefónu, tabletu, internetu a sociálnych sietí) na úmyselné ohrozenie, ublíženie alebo zastrašovanie, pričom sa často vyskytuje v spojení s inými formami šikanovania.

5. Kyberšikanovanie má najčastejšie tieto znaky

- a) sociálna prevaha alebo psychická prevaha agresora, nie je nutná fyzická prevaha,
- b) agresor vystupuje často anonymne,
- c) útok nevyžaduje fyzický kontakt agresora a obeť,
- d) agresor spravidla nevidí priamu emocionálnu reakciu obeť na útok s ohľadom na anonymitu a odstup, ktoré informačno-komunikačné technológie umožňujú,
- e) útoky sa šíria prostredníctvom internetu podstatne rýchlejšie ako inými spôsobmi,
- f) útoky sú prístupné veľkému množstvu osôb,
- g) agresor je schopný uskutočniť útok z rôznych miest,
- h) útoky môžu mať dlhšie trvanie v čase,
- i) obeť nemusí o napadnutie dlhšiu dobu vedieť,
- j) obeť nemusí byť schopná identifikovať agresora,
- k) zverejnené informácie, fotografie a audiozáznamy a videozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu.

6. Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku.

7. Žiak, ktorý je agresorom, môže byť trestne stíhaný najmä za trestný čin

- a) ublíženia na zdraví,
- b) obmedzovania osobnej slobody,
- c) lúpeže,
- d) vydierania,
- e) hrubého nátlaku,
- f) nátlaku,
- g) porušovania domovej slobody,
- h) sexuálneho násillia,
- i) sexuálneho zneužívania,
- j) krádeže,
- k) neoprávneného užívania cudzej veci,
- l) poškodzovania cudzej veci,
- m) nebezpečného vyhrážania sa,
- n) nebezpečného prenasledovania,
- o) výroby detskej pornografie,
- p) rozširovania detskej pornografie,
- q) prechovávanlia detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení,
- r) ohovárania.

8. Šikanovanie môže naplňnať skutkovú podstatu priestupku proti občianskemu spolunažívaniu alebo priestupku proti majetku.

9. Skutočnosť, že fyzická osoba nie je trestne zodpovedná z dôvodu nízkého veku nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú žiak spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú žiak spôsobil na zdraví. Zákonný zástupca žiaka a žiak zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne.

10. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec, ktorému je známy prípad šikanovania a neprijme žiadne opatrenie, môže byť stíhaný najmä za trestný čin

- a) neprekazenia trestného činu,
- b) neoznámennia trestného činu
- c) alebo ublížennia na zdraví.

Základné znaky psychického šikanovania:

- 1) zhoršennia vzťahov v triednom kolektíve,
- 2) vtieravé správanie agresora,
- 3) utiahnuté správanie obeť,
- 4) obeť čaká na odchod spolužiakov zo školy,
- 5) obeť sa zdržiava počas prestávok v blízkosti učiteľa,
- 6) zhoršennia správania obeť,
- 7) zvýšená chorobnosť obeť,
- 8) obeť máva „náhodné“ zranennia,
- 9) obeť máva často poškodené veci v osobnom vlastníctve a školské pomôcky.

3. Spôsoby šikanovania

- **fyzické násilie** - bitie, kopanie, strkanie, fackanie, ťahanie za vlasy, pichanie a strkanie rôznymi predmetmi, napríklad kružidlom, perom, pravítkom, zamykanie v miestnostiach a pod.
- **slovné násilie** – nadávanie, posmievanie, vysmievanie, urážanie, zosmiešňovanie, vyhrážanie a pod.
- **psychická manipulácia** – plnenie nezmyselných prianí agresora, vydieranie agresorom, nosenie vecí, peňazí, desiat, písanie úloh a pod., kyberšikana
- **poškodzovanie a kradnutie vecí** – ničenie školských pomôcok a osobných vecí obete, počarbanie zošitov, trhanie knížiek, lámanie pravítok, špinenie a ničenie oblečenia a pod.

Šikanovanie sa môže prejavovať i v nepriamej podobe, napr. prehliadaním a ignorovaním obete.

Šikanovanie sa môže uskutočňovať aj medzi žiakmi v triede či výchovnej skupine a odohráva sa najmä v čase prestávok, cestou do školy a zo školy alebo v čase mimo vyučovania.

Článok III.

Prevenia šikanovania a zodpovednosť školy

1. Základným preventívnym opatrením školy je osvojiť si základný princíp **„Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách !“**
2. Je dôležité, aby sa s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania ako antisociálneho správania jednotlivcov i skupín oboznámili všetci žiaci a zamestnanci školy. Pre žiakov, pedagogických zamestnancov i rodičov je potrebné vedieť, že tieto formy správania nie sú neškodným humorom a zábavou, mali by sa oboznámiť predovšetkým s negatívnymi dôsledkami šikanovania, a to tak pre jeho obete, ako i pre agresorov. Za zvlášť nebezpečné je potrebné považovať tendenciu podceňovať počiatočné prejavy šikanovania.
3. **Škola zodpovedá za žiakov v čase vyučovania a školských a mimoškolských akcií organizovaných školou** (kurzy, exkurzie, výlety a pod.)

3.1. Za povinnosť uvedenú v predchádzajúcom bode sú zodpovední všetci pedagogickí zamestnanci školy, konkrétne:

- a) tí, ktorí realizujú vyučovací proces,
- b) tí, ktorí vykonávajú pedagogický dozor na chodbách počas prestávok,
- c) tí, ktorí vykonávajú pedagogický dozor počas školských akcií rôzneho druhu (exkurzie, výlety, Kurz na ochranu života a zdravia, Kurzy pohybových aktivít v prírode (plavecký alebo lyžiarsky kurz, kultúrne podujatia, športové podujatia atď).
- d) tí, ktorí realizujú záujmové vzdelávanie (záujmové útvary)

3.2. Pedagogickí zamestnanci sú povinní zabezpečovať ochranu žiakov pred sociálno-patologickými javmi, monitorovať zmeny v správaní a v prípade dôvodného podozrenia z fyzického alebo psychického šikanovania, bezodkladne riešiť problém v spolupráci s vedením školy, s výchovným poradcom, prípadne s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, podľa závažnosti prípadne kontaktovať príslušný odbor sociálnych vecí, pediatra a príslušné oddelenie policajného zboru.

3.3. Šikanovanie, resp. jeho náznaky **nesmie byť zamestnancami školy v žiadnej miere akceptované.**

4. **Prevenca šikanovania sa zabezpečuje najmä formou:**

- a) súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu vrátane pozitívneho vplyvu osobnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca v rámci každodenného vyučovania, obsahového zamerania a didaktiky predmetov a prierezových tém
 - 1) osobný a sociálny rozvoj,
 - 2) mediálna výchova,
 - 3) multikultúrna výchova,
 - 4) ochrana života a zdravia,
 - 5) výchova a vzdelávanie k ľudským právam,
 - 6) výchova k občianstvu,
 - 7) boj proti extrémizmu,
 - 8) výchova k manželstvu a rodičovstvu a
- b) súťaží, hier, prednášok alebo diskusií organizovaných školou alebo organizovaných inými relevantnými subjektmi.

3. **Riaditeľka školy, školský koordinátor vo výchove a vzdelávaní, ktorý koordinuje primárnu prevenciu drogových závislostí a ďalších sociálno-patologických javov** (ďalej len „koordinátor prevencie“) **a triedny učiteľ** priebežne informujú zákonných zástupcov, opatrovníka, osoby, ktorým súd zveril dieťa do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo do starostlivosti budúcich osvojiteľov (ďalej len „osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa“) alebo zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu o preventívnych činnostiach školy. Pri realizácii preventívnych činností školy **riaditeľka školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ venujú zvýšenú pozornosť efektívnosti týchto činností.** Za efektívnu stratégiu v príslušnej oblasti sa nepovažujú jednorazové činnosti, kultúrne podujatia, moralizovanie a zastrahovanie.

4. **Riaditeľka školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ** vopred preveria navrhované preventívne činnosti školy s cieľom predísť nežiaducemu vplyvu neodborných činností, ako aj škodlivému vplyvu kultov, siekt či extrémistických organizácií na žiakov.

5. **Riaditeľka školy oboznamuje s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania**

- a) všetkých žiakov školy a ich zákonných zástupcov,
- b) zamestnancov školy,
- c) osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
- d) zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu.

6. Riaditeľka školy zodpovedá za systémové aktivity školy v oblasti prevencie šikanovania.

Pri príprave a realizácii celoškolskej stratégie najmä

- a) vytvára pozitívne prostredie v škole,
- b) podporuje prosociálne správanie a vzťahy detí,
- c) určuje v školskom poriadku pravidlá
 - správania sa vrátane sankcií za ich porušenie,
 - používania informačno-komunikačných technológií (mobilných telefónov, tabletov, počítačov a iných komunikačných technológií) v priestoroch školy,
- d) rozpracúva podrobnosti prevencie a riešenia šikanovania žiakov vo vnútornom predpise školy,
- e) zabezpečuje v súlade s pracovným poriadkom školy zvýšený dozor pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení a v čase mimo vyučovania, najmä v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať,
- f) oboznamuje pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov so spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,
- g) informuje o postupe pri zistení šikanovania, najmä
 - pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
 - žiakov,
 - zákonných zástupcov žiaka,
 - osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
 - zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu,
- h) zabezpečuje zverejnenie kontaktných údajov inštitúcií, ktoré sa prevenciou a riešením šikanovania zaoberajú,
- i) určuje v pracovnom poriadku školy povinnosť zamestnancov školy oznamovať podozrenie zo šikanovania,
- j) zabezpečuje vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti prevencie šikanovania, vrátane kyberšikanovania, prostredníctvom zvyšovania digitálnej gramotnosti učiteľov,
- k) spolupracuje s odbornými zamestnancami príslušného centra pedagogickopsychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „centrum“) a ďalšími odbornými pracoviskami poradenských služieb a preventívnych služieb v regióne,
- l) zapája do prevencie šikanovania žiacku školskú radu, radu školy a zriaďovateľa.

4.1. Ostatné povinnosti osôb:

- a) **výchovná poradkyňa** – koordinuje preventívne pôsobenie, eviduje potencionálnych agresorov a obete, spolupracuje s koordinátorom prevencie drogových závislostí a sociálnopatologických javov na škole, s triednymi učiteľmi a CPPP a P,
- b) **triedny učiteľ** – buduje triedny kolektív na báze vzájomnej dôvery medzi ním, žiakmi a rodičmi,
- c) **ostatní pedagogickí zamestnanci** – aktívne sa podieľajú na nesúhlasnom postoji voči prejaviu šikanovania

- d) **žiaci** – sledujú správanie v rámci triednych kolektívov a sú oboznámení so spôsobmi boja proti šikanovaniu
- e) **rodičia** – sledujú správanie svojich detí a spolupracujú s učiteľmi,

Článok IV. Postup a metódy riešenia šikanovania

V prípade, že v priestoroch školy počas vyučovania, na športoviskách, resp. na školských akciách sa zistí prípad šikanovania, je pedagogický zamestnanec povinný postupovať nasledovným spôsobom:

Postup pri vyšetrení šikanovania

1. Zamestnanec, ktorý zistí prípad šikanovania, bezodkladne informuje o tejto skutočnosti vedenie školy, triedneho učiteľa agresora a obeti.
2. Následne so zachovaním dôvernosti triedny učiteľ (učitelia) zabezpečí (-ia) informovanie výchovného poradcu a koordinátora prevencie. Pri vážnych prípadoch, hlavne pri agresii agresora zamestnanec zavolá políciu.
3. Triedny učiteľ zabezpečí vyšetrenie šikanovania. **Pri vyšetrení sa odporúča nasledovná stratégia:**
 - 3.1. **Triedny učiteľ rieši vyšetrenie šikanovania v úzkej spolupráci s výchovným poradcom** a pri zisťovaní a preverovaní šikanovania najmä:
 - a) zabezpečí bezodkladnú pomoc obetiam a ochranu obetí,
 - b) zabezpečí dozor v triede, kde sa preveruje šikanovanie,
 - c) vykonáva opatrenia na zabránenie novej krivej výpovede agresora jeho izoláciou počas preverovania šikanovania,
 - d) preveruje šikanovanie bezodkladne v čase, keď agresor (agresori) nie je (nie sú) ešte dohodnutý (-í) na spoločnej výpovedi, alebo výpovedi s obeťou, svedkami alebo inými osobami, ktoré na šikanovanie upozornili,
 - e) zabezpečí, aby obeť nebola konfrontovaná s agresorom, **nikdy sa nekonfrontuje obeť a agresor.**
 - f) zabezpečí zistenie vhodných svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov so svedkami,
 - g) uchováva dôkazy pri podozrení na kyberšikanovanie v spolupráci s koordinátorom informatizácie alebo externým expertom,
 - h) kontaktuje vo vzťahu k obeti, agresorovi a svedkovi šikanovania
 - zákonných zástupcov,
 - osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
 - zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu,
 - zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorom je žiak umiestnený.

- i) kontaktuje miestne príslušné centrum,
- j) zabezpečí použitie anonymnej dotazníkovej metódy,
- k) vedie písomné záznamy o riešení jednotlivých prípadov šikanovania,
- l) zabezpečí pri rozhovoroch prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov,
- m) ohlasuje príslušným útvarom Policajného zboru podozrenie na spáchanie priestupku alebo trestného činu.

3.2. Výchovný poradca školy si s vedomím vedenia školy na šetrenie prizve žiaka, ktorý je v pozícii obete a agresora a zamestnanca, ktorý skutočnosť oznámil, triedneho učiteľa (triednych učiteľov).

3.3. **O danom šetrení sa vyhotoví záznam.**

3.4. **V zázname sa popíše skutočnosť**, vyjadrenia obete (obetí), vyjadrenie agresora (skupiny agresorov) a navrhne sa opatrenia na riešenie. V prípade svedeckých výpovedí žiakov, ktorí nie sú priamymi obeťami šikanovania agresora, resp. agresorov, sú k záznamu priložené aj tieto výpovede.

3.5. **Záznam sa odovzdá v jednom vyhotovení:** vedeniu školy, koordinátorovi prevencie a jeden exemplár sa výchovný poradca ponechá pre vlastnú potrebu.

4. Triedny učiteľ obete a agresora s vedomím vedenia školy, v spolupráci s vedením školy, výchovný poradcom, prípadne koordinátorom prevencie si pozve na pohovor rodičov (zákonných zástupcov) týchto žiakov. Na stretnutí sa vyhotoví zápis.

5. Po uzavretí prípadu, zvážení návrhov na opatrenia, vyjadrení agresora a obetí, rodičov (zákonným zástupcom) týchto žiakov riaditeľka školy rozhodne o ďalšom postupe v súlade s platným Školským poriadkom pre žiakov Strednej odbornej školy pedagogickej v Leviciach.

6. **Nakoľko šikanovanie je závažný negatívny spoločenský jav, celý prípad vyšetrenia šikanovania sa bude realizovať pri zachovaní dôvernosti až do vyriešenia daného prípadu. Týmto postupom nie je dotknutá informačná povinnosť školy.**

7. V prípade, že tento negatívny jav zistí žiak školy, je povinný okamžite o tejto skutočnosti informovať svojho triedneho učiteľa alebo výchovného poradcu školy.

Článok V.

Opatrenia na riešenie šikanovania

V prípade, že sa vyskytne prípad šikanovania, sa budú používať tieto opatrenia:

1. **Opatreniami na riešenie šikanovania pre obeť a jej zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je obeť umiestnená na základe rozhodnutia súdu sú najmä**
 - a. odporúčanie vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť,
 - b. zabezpečenie skupinového intervenčného programu v spolupráci s centrom,

- c. zaistenie bezpečia obete,
 - d. zabezpečenie informovania a poradenstva o šikanovaní pre osoby uvedené v článku 3 ods. 2.
2. **Opatreniami na riešenie šikanovania pre agresora a jeho zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je agresor umiestnený na základe rozhodnutia súdu sú najmä**
- a. odporúčanie zákonným zástupcom agresora vyhľadať odbornú starostlivosť centra,
 - b. preloženie agresora do inej triedy alebo do inej výchovnej skupiny, ak je agresor schopný stále ohrozovať svoje okolie,
 - c. uloženie opatrenia vo výchove podľa § 58 ods. 2 a 3 zákona alebo uloženie výchovného opatrenia podľa závažnosti (podmienečné vylúčenie, vylúčenie žiaka zo štúdia)
 - d. zníženie známky zo správania
 - e. **Opatrenia v mimoriadnych prípadoch**
 - odporúčanie rodičom umiestniť žiaka na dobrovoľný diagnostický pobyt do miestne príslušného DC, prípadne do liečebno-výchovného sanatória,
 - oznámenie príslušnému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny – sociálno-právna ochrana detí za účelom využitia nutných výchovných opatrení v prospech maloletého v zmysle zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci, v znení neskorších predpisov
 - oznámenie príslušnému útvaru Policajného zboru SR, ak došlo k závažnejšiemu prípadu šikanovania, pri ktorom je podozrenie, že bol spáchaný trestný čin alebo čin inak trestný (u maloletých).
3. **Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie, alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeti bezodkladne poskytnúť pomoc.**

Článok VI.

Spolupráca školy s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

1. Riaditeľka školy je povinná oznámiť orgánom činným v trestnom konaní podozrenie, že žiak sa dopustil
 - a) šikanovania,
 - b) spáchania trestného činu uvedeného v čl. 2 ods. 7 alebo opakovane páchal priestupky uvedené v čl. 2 ods. 8 v súvislosti so šikanovaním.
2. Riaditeľka školy je povinná orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámiť
 - a) podozrenie podľa odseku 1,
 - b) skutočnosti, ktoré ohrozujú obeť, agresora alebo svedkov,
 - c) opatrenia, ktoré prijal podľa článku 4 alebo článku 5.

Článok VII.

Spolupráca školy s rodičmi žiakov a ďalšími inštitúciami

1. Pri podozrení na šikanovanie žiaka spolupracujú riaditeľka školy, koordinátor prevencie, výchovný poradca, ďalší pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci s rodinou obete a s rodinou agresora.
2. Pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci dbajú pri rozhovore so zákonným zástupcom obete, agresora alebo svedka najmä na zachovanie dôvernosti informácií. Nedá sa však predpokladať, že rodičia budú vždy hodnotiť situáciu objektívne, preto sa odporúča upozorniť ich na to, aby si všímali možné príznaky šikanovania a ponúknuť im pomoc.
3. Riaditeľka školy môže odporučiť zákonným zástupcom agresora a osobám, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadeniu, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu, umiestniť agresora na dobrovoľný diagnostický pobyt do diagnostického centra alebo do liečebno-výchovného sanatória.
4. O úkonoch podľa tohto článku osoba poverená riaditeľom školy vyhotovuje zápis, z ktorého po jednom vyhotovení poskytne každej zo zúčastnených osôb.
5. Je dôležité riadiť sa opatreniami a odporúčaniami Štátnej školskej inšpekcie a CPPP a P.

Článok VIII.

Pridelenie, uloženie, oboznámenie sa s vnútorným predpisom

1. Pridelenie vnútorného predpisu:

Smernica riaditeľky školy č. 4/2019 ako vnútorný predpis, bola pridelená:

Útvár	Zodpovedný zamestnanec:	Dátum prevzatia	Podpis
Pedagogický	PaedDr. Slavka Lecká		
Koordinátor prevencie	Mgr. Jana Michel'ová		
Výchovný poradca	Mgr. Andrea Psárska		
Nepedagogický	Zora Belániová		

2. Uloženie vnútorného predpisu

Smernica riaditeľky školy č. 4/2019 bude trvalo uložená u riaditeľky školy a rovnako u všetkých zamestnancov, ktorým bola pridelená. Bude zverejnená na webovej stránke školy, v priestoroch oznamov pre žiakov. Je prístupná všetkým zamestnancom školy.

3. Oboznámenie sa s vnútorným predpisom

Zodpovedný vedúci zamestnanec školy je povinný bezodkladne, najneskôr na najbližšej porade zabezpečiť oboznámenie všetkých pedagogických zamestnancov s vnútorným predpisom riaditeľky školy a zároveň ich informovať o tom, kde bude uložený.

PaedDr. Katarína Bogyóová
riaditeľka školy